

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113215592
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1113215592.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Romana Majerského a JUDr. Ivany Štíftovej v spore žalobcu: A. G., D.. XX.X.XXXX, X. Z. XXXX/XX, C., zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Labáthom, Holíčska 13, Bratislava, IČO: 37 218 841, proti žalovanej: Slovenská F., za G. G. O. Z. Z., F. XX, N., o náhradu škody spôsobenú pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 18C/91/2013-172, zo dňa 20.9.2018, v spojení s opravným uznesením č. k. 18C/91/2013-212, zo dňa 23.9.2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania m e n í tak, že žalovanej n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

II. Žalovanej n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie 44.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy zastavil (výrok I.); žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 5.000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.); vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 10 %.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozsudku (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie po vyhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je s poukazom na § 3 ods. 1, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. čiastočne dôvodná. Vychádzal pritom zo skutkového stavu, že žalobca bol vo výkone väzby v čase od 14.12.2004 do 2.6.2005, pričom rozhodnutie o nariadení výkonu väzby sa stalo nezákonným z dôvodu rozhodnutia prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gv 240/09-535, zo dňa 23. mája 2011 o zastavení trestného stíhania, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.6.2011. Súd prvej inštancie ako dôvodnú vyhodnotil námietku premlčania nároku v časti zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy prevyšujúcej sumu 5.000 eur, t. j. vo výške 1.000 eur, nakoľko premlčacia doba uplynula dňa 4.6.2014. Súčasne podľa § 145 ods. 1 C. s. p. zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 44.000 eur z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p. a žalobcovi priznal pomerný nárok na náhradu trov v rozsahu 10 % určenom vo vzťahu k uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy vo výške 50.000 eur.

4. Proti výroku o náhrade trov konania podala žalovaná odvolanie a žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a žiadnej zo strán nepriznať právo na náhradu trov konania, alternatívne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jej odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že súd prvej inštancie nesprávnym

procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Objasnila, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 30.4.2013 domáhal zaplataenia náhrady škody vo výške 3.319 eur titulom náhrady trov obhajoby v trestnom konaní a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur, spôsobených nezákonným rozhodnutím (uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu, sp. zn. Pš 68/04, zo dňa 16.12.2004 a 17.12.2004 o vzatí žalobcu do väzby). Podaním zo dňa 28.10.2017 žalobca žiadal zmenu žaloby tak, že v časti náhrady škody v sume 3.319 eur vzal žalobu späť a v časti náhrady nemajetkovej ujmy navýšil náhradu na sumu 50.000 eur. Na pojednávaní konanom dňa 21.11.2017 súd prvej inštancie uznesením pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaná sa zaväzuje zaplatiť žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu vo výške 50.000 eur a to v lehote 7 dní od právoplatnosti rozsudku. Na pojednávaní konanom dňa 31.5.2018 žalobca však požiadal súd, aby rozhodol len o výške nemajetkovej ujmy, ktorá bola predmetom predbežného prerokovania na základe písomnej žiadosti zo dňa 25.7.2012, t. j. o sume 6.000 eur; vo zvyšku vzal žalobu späť. Žalovaná mala za to, že súd prvej inštancie nepostupoval správne pri rozhodovaní o nároku strán na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 C. s. p., napriek skutočnosti, že na toto ustanovenie výslovne poukázal. Pri aplikácii tzv. zásady úspechu vo všeobecnosti totiž platí, že ak mala strana v konaní vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí; úspech vo veci sa zisťuje porovnaním petitu žalobného návrhu a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t. j. každá strana (v tomto prípade žalobca a žalovaná) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.6.2011, sp. zn. 8 Sžo 215/2010). Primárne poukázala na tú skutočnosť, že v konaní pred súdom prvej inštancie bola vo väčšej časti úspešná, keďže sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v celkovej výške 50.000 eur, pričom napadnutým rozsudkom mu súd prvej inštancie priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur. Bola preto celkom zjavne úspešnejšou stranou v spore, a teda súd prvej inštancie mal určiť pomer úspechu oboch strán v zmysle § 255 ods. 2 C. s. p. a to tak, že od úspechu víťaznej strany, t. j. žalovanej mal odpočítať jej neúspech, tzn. mieru úspechu druhej strany sporu, t. j. žalobcu. Odpočítaním úspechu žalobcu (10 %) od úspechu žalovanej (90 %) mal súd prvej inštancie dospieť k záveru, že čistý úspech žalovanej bol 80 %. Pri správnej aplikácii ustanovení C. s. p. by súd prvej inštancie musel dospieť k záveru, že žalovanej priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80 %, resp. vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, keďže žalovaná si nárok na náhradu trov konania neuplatnila. Zároveň žalovaná poukázala na to, že v odseku 23 napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nepodal výklad, ani neuviedol akými úvahami dospel k záveru o priznaní nároku na náhradu trov konania práve v rozsahu 10 %, a to za súčasnej aplikácie ustanovenia § 255 ods. 1, ods. 2 C. s. p. (teda aplikácie zásady úspechu strán v konaní); v čoho dôsledku rozhodnutie nespĺňa kritériá riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia.

5. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), preskúmal rozsudok v napadnutej časti, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné; rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania zmenil, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 388 C. s. p.).

6. Podľa § 255 ods. 1 C. s. p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

7. Podľa § 255 ods. 2 C. s. p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

8. Podľa § 256 ods. 1 C. s. p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

9. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádza súd zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) alebo zo zásady zodpovednosti za zavinenie alebo náhodu. Zásada zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) vyjadrená v § 255 C.s.p. sa uplatňuje pri rozhodovaní o náhrade trov sporového konania; len v sporovom konaní sa totiž dá hovoriť o úspechu, resp. neúspechu strany sporu. Kritériom na priznanie nároku na náhradu trov konania je miera úspechu vo veci, ktorá sa zisťuje u žalobcu, ako aj u žalovaného. Miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu.

10. Zastavenie konania z dôvodu späťvzatia žaloby má tiež význam pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania; <<http://www.relevans.sk/pravny-bulletin/trovy-konania-v-csp/>>jednou zo zásad pre priznanie náhrady trov konania je tiež zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie, ktorej podstatou je to, že trovy konania nahrádza ten, kto zaviniel ich vznik. Legislatívne je zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyjadrená v § 256 C. s. p. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania je skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca žalobu musel zobrať späť pre správanie žalovaného, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zaviniel zastavenie konania. Nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim z procesného práva, je potrebné túto otázku posudzovať z hľadiska vzťahu výsledku správania sa žalovaného k požiadavkám žalobcu t. j. z procesného hľadiska; ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by žalobca bol v konaní vo veci samej úspešný alebo nie. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca.

11. Aj podľa predchádzajúcej procesnoprávnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1963 Z. z.) platila zásada, že o povinnosti nahradiť trovy konania rozhodoval súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 151 ods. 1 veta prvá O. s. p.); podľa aktuálne platného Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 veta prvá). V zmysle § 145 ods. 2 C. s. p. ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví a o čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne v rozhodnutí vo veci samej.

12. Pri rozhodovaní súdu o nároku na náhradu trov konania, v ktorom došlo k späťvzatiu časti žaloby, je potom potrebné dôsledne rozlíšiť mieru konečného procesného úspechu sporovej strany podľa § 255 C. s. p. (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci) v nadväznosti na zavinenie zastavenia časti konania podľa § 256 ods. 1 C. s. p. (ak strana procesne zaviniela zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane).

13. V prípade, ak konanie bolo sčasti zastavené z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby, súd prihliadne na to, či a kto zaviniel, že k zastaveniu muselo dôjsť; najskôr teda v režime § 256 ods. 1 C. s. p. posúdi otázku, čo bolo dôvodom, že konanie muselo byť sčasti zastavené a s prihliadnutím k tomuto záveru potom zhodnotí v režime § 255 ods. 1, ods. 2 C. s. p. celkovú otázku, z akej časti bola tá ktorá strana úspešná.

14. Súd prvej inštancie sa neriadil uvedenými zásadami ovládajúcimi procesnoprávnu úpravu rozhodovania o trovách konania, keďže bez bližšieho zdôvodnenia v napadnutom rozhodnutí iba konštatoval pomerný úspech žalobcu v rozsahu 10 % s poukazom na § 255 ods. 1 C. s. p.

15. Z napadnutého rozsudku, t. j. rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 C. s. p.) je nepochybné, že výrokom I. súd prvej inštancie žalobu v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 44.000 eur zastavil z dôvodu späťvzatia žaloby bez uvedenia dôvodu (viď zápisnicu o pojednávaní dňa 20.9.2018, č. I. 169 spisu); zároveň súd prvej inštancie výrokom III. zamietol žalobu vo zvyšnej časti (1.000 eur) z dôvodu premlčania nároku žalobcu; z pohľadu § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 C. s. p. potom treba dovodiť, že v tomto rozsahu (44.000 eur a 1.000 eur) žalobca nemal vo veci úspech. Vždy totiž platí, že kto zaviniel čiastočné zastavenie konania, mal ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 MCdo 19/2010, zo dňa 26.1.2011).

16. Pri zohľadnení procesného zavinenia/úspechu žalobcu pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov celého konania tak bolo potrebné určiť predmet sporu vymedzený žalobou, resp. následnými dispozitívnymi úkonmi žalobcu; v danej veci sa žalobca žalobou, ktorej zmena bola pripustená na pojednávaní dňa 21.11.2017, domáhal náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 50.000 eur. Žalobca dňa 20.9.2018 vzal žalobu čiastočne v sume 44.000 eur späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť; v ostávajúcej časti nároku v sume 6.000 eur žiadal žalobe vyhovieť.

17. Z uvedeného vyplýva, že úspech žalobcu v spore tak bol v rozsahu 5.000 eur; úspech žalovanej bol v zastavenej časti v sume 44.000 eur a v zamietnutej časti v sume 1.000 eur; preto po zohľadnení miery úspechu žalovanej v zamietnutej (1.000 eur) a miery zavinenia žalobcu v zastavenej časti (44.000 eur) mala žalovaná úspech v rozsahu 90 % a žalobca v rozsahu 10 %; čistá miera úspechu žalovanej tak predstavuje 80 %.

18. Pretože zmyslom právnej úpravy Civilného sporového poriadku, a napokon ako každej právne normy, je záväzným spôsobom spravodlivo a rozumne upraviť vzájomné práva a povinnosti subjektov sporových strán a v súlade s dispozičnou zásadou prihliadať na ich procesné úkony, je ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít akceptovaný procesný, hoci neupravený inštitút zrieknutia práva na náhradu trov konania; odlišuje sa od inštitútu vzdania sa práva podľa hmotného práva, a preto stačí, ak sa oprávnená strana sporu zriekne náhrady trov vo vzťahu k súdu (m. m. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.9.2015, sp. zn. 1 So 39/2015, uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 6.10.2015, č. k. II. ÚS 633/2015-10).

19. Na uvedenom základe rešpektujúc vôľu žalovanej prejavenu v základnom a odvolacom konaní, že nárok na náhradu trov konania si neuplatňuje, preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil a pomocou analógie legis (Čl. 4 ods. 1 Základných princípov C. s. p.) o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (hoci v odvolacom konaní mala plný úspech) a to s ohľadom vyššie uvedené ratio decidendi rozhodnutia odvolacieho súdu.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).